

สำนักสนับสนุนการ ควบคุมปัจจัยเสี่ยงหลัก

“สร้างแนวป้องกันสุขภาพของคนไทย ป้องกันและลดการเจ็บป่วย
จากปัจจัยเสี่ยงหลักทางสุขภาพ”

ยาสูบ เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ สิ่งเสพติด และโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง

สำนักสนับสนุนการควบคุม ปัจจัยเสี่ยงหลัก

สำนักสนับสนุนการควบคุมปัจจัยเสี่ยงหลัก (สำนัก 1) เป็นหนึ่งในหน่วยงานของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) รับผิดชอบ 2 แผนหลัก คือ

- 1) แผนควบคุมยาสูบ เพื่อป้องกันและลดอัตราการบริโภคยาสูบและการเกิดโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (Non-Communicable Diseases : NCDs)
- 2) แผนควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และสิ่งเสพติด เพื่อป้องกันและลดอัตราการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และสิ่งเสพติด

การทำงานของเรา

มีกระบวนการทำงานมุ่งเน้นการเชื่อมประสานหน่วยงานทุกภาคส่วนในสังคมที่เกี่ยวข้องในแต่ละประเด็น เพื่อร่วมกันกำหนดเป้าหมาย และทิศทางการดำเนินงานเพื่อลดปัจจัยเสี่ยงหลักใน 4 ประเด็น ได้แก่ 1) ยาสูบ 2) โรคไม่ติดต่อเรื้อรัง 3) เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และ 4) สิ่งเสพติด โดยจุดประกาย สาน เสริมพลัง และสนับสนุนกิจกรรมก่อให้เกิดการพัฒนานวัตกรรม และพื้นที่ต้นแบบการดำเนินงานป้องกันและควบคุมปัจจัยเสี่ยงหลักต่างๆ พร้อมแสวงหาช่องทางในการเชื่อมประสานหน่วยงานในระดับนโยบาย เพื่อขยายผลการดำเนินงานสู่สังคมในวงกว้าง

ยุทธศาสตร์การดำเนินงาน

ยุทธศาสตร์สามเหลี่ยมเขยื้อนภูเขาประกอบด้วย พลังปัญญา พลังทางสังคม และพลังนโยบาย โดยขับเคลื่อนการดำเนินงานผ่านกระบวนการสำคัญ ดังนี้

1) เชื่อมโยงภาคีหลักเพื่อสร้างเป้าหมายในการดำเนินงานร่วมกัน

2) พัฒนาและผลักดันนโยบายสาธารณะ สนับสนุนการบังคับใช้กฎหมายโดยการสร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคม

3) พัฒนารฐานข้อมูลทางวิชาการและการจัดการความรู้เพื่อสนับสนุน ผลักดันในเชิงนโยบายสาธารณะ และการติดตามประเมินผล

4) รณรงค์สร้างกระแสสังคมเพื่อสร้างความตระหนักต่อปัญหาและสร้างการมีส่วนร่วมของสังคม

5) สนับสนุนให้เกิดบริการเลิกบุหรี่ เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และสิ่งเสพติด

แผนควบคุมยาสูบ

ดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์การควบคุมยาสูบแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2559 – 2562 ประกอบด้วย 6 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

- เสริมสร้างความเข้มแข็งและพัฒนาขีดความสามารถการควบคุมยาสูบของประเทศ
- ป้องกันการเกิดผู้สูบบุหรี่ใหม่ และเฝ้าระวังธุรกิจที่มุ่งเป้าไปยังเด็ก เยาวชน และนักสูบหน้าใหม่
- สนับสนุนผู้เสพให้เลิกใช้ยาสูบ
- ควบคุมและเปิดเผยส่วนประกอบผลิตภัณฑ์ยาสูบ
- ส่งเสริมและพัฒนาพื้นที่สาธารณะ/สิ่งแวดล้อมปลอดควันบุหรี่
- พัฒนาและสนับสนุนการใช้มาตรการทางภาษีและปราบปรามเพื่อควบคุมยาสูบ

พัฒนานโยบาย
การบังคับใช้กฎหมาย

พัฒนาวิชาการและ
ระบบข้อมูลข่าวสาร
รู้เท่าทันธุรกิจเครื่องยนต์
แอลกอฮอล์

พัฒนาเครือข่าย
การรณรงค์สังคมไทย
ปลอดเครื่องยนต์แอลกอฮอล์

แผนควบคุมเครื่องยนต์ แอลกอฮอล์และสิ่งเสพติด

สร้างสุรรัศมิ์สังคมไทย
ปลอดเครื่องยนต์แอลกอฮอล์
และสิ่งเสพติด

ทุนอุปถัมภ์ทดแทน
ธุรกิจเครื่องยนต์แอลกอฮอล์

พัฒนารูปแบบ
บริการเลิกดื่มเครื่องยนต์แอลกอฮอล์

การควบคุมสิ่งเสพติด
(สนับสนุนระบบบำบัดรักษา
และมาตรการทางกฎหมาย)

แผนควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และสิ่งเสพติด

ดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์นโยบายแอลกอฮอล์ระดับชาติ พ.ศ. 2554 -2563 ประกอบด้วย 5 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

- ควบคุมการเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทางเศรษฐศาสตร์และทางกายภาพ
- เปลี่ยนค่านิยมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
- ลดอันตรายจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
- ป้องกันและควบคุมปัญหาแอลกอฮอล์ในระดับพื้นที่
- พัฒนากลไกการจัดการและสนับสนุนการทำงานที่เข้มแข็ง

กลุ่มแผนงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

- พัฒนางานวิชาการและงานวิจัย การป้องกัน บำบัดรักษา และฟื้นฟูสุขภาพผู้เสพยาเสพติด
- สร้างนวัตกรรมการทำงานแบบมีส่วนร่วมแก้ไขและจัดการปัญหายาเสพติด โดยสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาต้นแบบชุมชนป้องกัน/บำบัดสารเสพติด

กลุ่มแผนงานควบคุมโรคไม่ติดต่อ

- พัฒนางานวิจัยในประเด็นความสัมพันธ์ระหว่าง โรค NCDs กับ 4 ปัจจัยเสี่ยง และการศึกษาประสิทธิภาพของมาตรการ กิจกรรมการลดปัจจัยเสี่ยงต่อการป้องกันโรค NCDs
- พัฒนาข้อมูลวิชาการเพื่อการรณรงค์ “ลดการบริโภคยาสูบ เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เพิ่มการบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพ และเพิ่มการออกกำลังกาย” เพื่อหลีกเลี่ยงโรค NCDs
- พัฒนาต้นแบบการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเสี่ยงทางสุขภาพ เพื่อป้องกันการเกิดโรค NCDs
- ขยายเครือข่ายนานาชาติด้านการควบคุม ป้องกันการเกิดโรค NCDs

เป้าหมายการทำงาน

1. ลดอัตราการสูบบุหรี่ของคนไทยอายุ 15 ปีขึ้นไปใน พ.ศ. 2562 ไม่เกินร้อยละ 16.7
2. ลดอัตราการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของคนไทยใน พ.ศ. 2563 ให้น้อยกว่า ร้อยละ 27

รู้จัก สสส. เพราะ 2 ใน 3 ของโรคที่เกิดขึ้นล้วนมาจากปัจจัยทางสังคมและสิ่งแวดล้อม หลักการทำงานของ สสส. จึงมุ่งเน้นการแก้ปัญหาด้วยหลักปัจจัยทางสังคมกำหนดสุขภาพ (Social Determinants of Health*) เพื่อมุ่งสร้างสุขภาวะที่ครอบคลุมทั้งกาย ใจ สังคม ปัญญาให้คนไทยอย่างยั่งยืน ผ่าน 15 แผน ด้วยวิธีการทำงาน ดังนี้

ลดปัจจัยเสี่ยงหลัก

- แผนควบคุมยาสูบ
- แผนควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และสิ่งเสพติด
- แผนจัดการความปลอดภัยทางถนนและภัยพิบัติ
- แผนส่งเสริมกิจกรรมทางกาย
- แผนอาหารเพื่อสุขภาวะ

พัฒนาต้นแบบสุขภาวะ

- แผนสุขภาวะชุมชน
- แผนสร้างเสริมสุขภาวะในองค์กร

ขยายโอกาสในการสร้างนวัตกรรม

- แผนสร้างสรรค์โอกาสและนวัตกรรมสุขภาวะ

พัฒนากระบวนการลดปัจจัยเสี่ยงทางสุขภาพอื่นๆ

- แผนควบคุมปัจจัยเสี่ยงทางสุขภาพ
- แผนสุขภาวะเด็ก เยาวชน และครอบครัว
- แผนสุขภาวะประชากรกลุ่มเฉพาะ

สร้างความตื่นตัวและค่านิยมใหม่ในสังคม

- แผนระบบสื่อและวิถีสุขภาวะทางปัญญา
- แผนสร้างเสริมความเข้าใจสุขภาวะ

ส่งเสริมสมรรถนะของระบบสุขภาพและบริการสุขภาพ

- แผนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพผ่านระบบบริการสุขภาพ
- แผนพัฒนาระบบและกลไกสนับสนุนเพื่อการสร้างเสริมสุขภาพ

สนใจร่วมเป็นส่วนหนึ่งในงาน
สร้างเสริมสุขภาวะกับเรา

ติดต่อ สำนักสนับสนุนการ
ควบคุมปัจจัยเสี่ยงหลัก
(สำนัก 1)
สำนักงานกองทุนสนับสนุน
การสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)
อาคารศูนย์เรียนรู้สุขภาวะ

เลขที่ 99/8 ซอยงามดูพลี
แขวงทุ่งมหาเมฆ เขตสาทร
กรุงเทพ 10120

โทรศัพท์ 02-343-1500
โทรสาร 02-343-1501
www.thaihealth.or.th

อ้างอิง *เซอร์ ไมเคิล กิเดียน มาร์มอต ผู้มีบทบาทสำคัญขององค์การอนามัยโลกในการแก้ปัญหาด้วยหลักปัจจัยทางสังคมกำหนดสุขภาพ (Social Determinants of Health) ด้วยการประเมินปัจจัยต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อสังคมเพื่อป้องกันโรคและการสร้างเสริมศักยภาพของคนอย่างยั่งยืน